

Ympäristölautakunta

Aika 11.12.2024 klo 18:00 - 20:35
Kokouksessa pidettiin tauko klo 19:30-19:40

Paikka Opintien koulu, Opintie 2, kokoushuone 140, Järvelä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 64	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 65	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
§ 66	Talouden seurantaraportti tammi - lokakuu 2024	5
§ 67	Rakennustarkastajan myöntämät luvat	6
§ 68	Rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville asettaminen	7
§ 69	Kärkölen ympäristölautakunnan päätösvallan siirtäminen viranhaltijalle rakennusvalvonnan osalta	12
§ 70	Kärkölen kunnan rakennusvalvontataksa 1.1.2025 alkaen	14
§ 71	Ympäristölautakunnan kokoukset vuonna 2025	16
§ 72	Eläinsuojan ilmoituspäätös, Juholan tila	17
§ 73	Lausuntopyyntö Järvelän jätevedenpuhdistamon toiminnan muuttaminen	28
§ 74	Ympäristöluvan muutostarpeen arviointi, Järvelän ampumarata	31
§ 75	Ilmoitusasiat	33

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Alander Toni	puheenjohtaja	
	Pekkala Petri	varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Päivi	jäsen	
	Kinnari Sirpa	jäsen	
	Laiho Juha-Matti	jäsen	
	Louhivaara Jenni	jäsen	
	Rajala Hannu	jäsen	
	Uotila Saku	jäsen	
	Sallmén Johanna	esittelijä	
	Vilén Olli	esittelijä	
	Nihtilä Jaana	pöytäkirjanpitäjä	
	Tuomaila-Lähteenmäki Anne	kunnanhallituksen edustaja	
	Tenno Egle	varajäsen	
Poissa	Laakso Soile		
	Koskinen Markku		

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Toni Alander
puheenjohtaja

Jaana Nihtilä
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

64 - 75

Pöytäkirjan tarkastus

Tämä pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti.

Petri Pekkala
pöytäkirjantarkastaja

Sirpa Kinnari
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Sähköisesti allekirjoitettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.karkola.fi/maatoksenteke.

Ympäristölautakunta

§ 64

11.12.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 64

Kuntalain 103 §: mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristölautakunta

§ 65

11.12.2024

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 65

Hallintosäännön § 153 mukaisesti toimielimen pöytäkirjat allekirjoitetaan sähköisesti.

Allekirjoittajat saavat sähköpostiinsa allekirjoitusviestin, jossa on linkki allekirjoituspalveluun. Kun kaikki allekirjoittajat ovat pöytäkirjan allekirjoittaneet, palautuu pöytäkirja allekirjoitustietoineen asianhallintajärjestelmään sähköisesti arkistoivaksi.

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat ympäristölautakunnan jäsenet Petri Pekkala ja Sirpa Kinnari.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sirpa Kinnari ja Petri Pekkala.

Ympäristölautakunta

§ 66

11.12.2024

Talouden seurantaraportti tammi - lokakuu 2024

Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 66

Valmistelijat

ympäristösihteeri johanna.sallmen@karkola.fi puh. 044-770 2203.
 talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2213

1890 Ympäristölautakunta	Ta 2024	Toteutunut 2024	Ta- Tot.2024	Tot%	Toteutunut 2023	TP2023
Tuotot	0	0	0	0,0	0	0
Kulut	-12 680	-9 371	-3 309	73,9	-8 021	-12 843
Netto	-12 680	-9 371	-3 309	73,9	-8 021	-12 843
1891 Ympäristönsuojelu						
Tuotot	15 000	26 807	-11 807	178,7	11 790	12 289
Kulut	-145 560	-84 797	-60 763	58,3	-86 049	-101 184
Netto	-130 560	-57 990	-72 570	44,4	-74 259	-88 895
1895 Rakennustarkastus						
Tuotot	30 000	25 138	4 862	83,8	40 447	54 197
Kulut	-115 880	-95 478	-20 402	82,4	-107 241	-128 999
Netto	-85 880	-70 340	-15 540	81,9	-66 794	-74 802
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	45 000	51 944	-6 944	115,4	52 237	66 486
Kulut	-274 120	-189 646	-84 474	69,2	-201 311	-243 026
Netto	-229 120	-137 701	-91 419	60,1	-149 074	-176 540

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee tiedoksi talouden seurantaraportin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta

§ 67

11.12.2024

Rakennustarkastajan myöntämät luvat

Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 67

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi puh. 044 770 2049

22.10.2024

316-2024-44

Peruskorjaus

Pyöreän viljasiilon rakentaminen

13.11.2024

316-2024-46

Sisäinen muutos

Asuinrakennuksen sisäinen muutos

14.11.2024

316-2024-47

Laajennus

Kuivaamon varastokatoksen laajentaminen ja
puutavaran varastoradan rakentaminen

18.11.2024

316-2024-48

Sisäinen muutos

Huoneen muutostyöt

25.11.2024

316-2024-49

Muu rakennelma

Avokuistin muutos umpinaiseksi

3.12.2024

316-2024-50

Uusi rakennus

Asuinrakennus

3.12.2024

316-2024-51

Uusi rakennus

Asuinrakennus

Esittelijä

rakennustarkastaja Olli Vilén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee tehdyt päätökset tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Ympäristölautakunta	§ 16	13.03.2024
Ympäristölautakunta	§ 68	11.12.2024

Rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville asettaminen

Ympäristölautakunta 13.03.2024 § 16
47/10.03.03/2024

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi puh. 044-770 2049

Ympäristölautakunnalle esitetään Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen päivittämistä koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) hyväksymistä ja nähtäville asettamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 14 §:n mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla rakennusjärjestys.

Kärkölen kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Kärkölen kunnanvaltuustossa 25.9.2023 § 39. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025, joka muuttaa rakentamismääräyksiä ja -käytäntöjä, mikä edellyttää rakennusjärjestyksen päivittämistä uudelleen.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava kaavoja valmisteltaessa käytettävää vuorovaikutusmenettelyä. Tämän perusteella rakennusjärjestyksen päivittämisestä on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka esitetään rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.

Liitteenä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Esittelijä rakennustarkastaja Olli Vilén

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen päivittämisestä ja hyväksyy liitteenä olevan rakennusjärjestyksen päivittämisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja asettaa sen julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävänä Kärkölen kunnan internet-sivuilla.

Rakennusjärjestyksen päivittämisen vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä ilmoitetaan kuulutuksella Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kuulutus julkaistaan 6.4.2024 Hollolan Sanomat -lehdessä ja Kärkölen kunnan internet-sivuilla.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Ympäristölautakunta	§ 16	13.03.2024
Ympäristölautakunta	§ 68	11.12.2024

Jakelu

Ote Kärkölen kunnan toimielimet
Hausjärven kunta, Hollolan kunta, Mäntsälän kunta,
Orimattilan kaupunki,
Hämeen ELY-keskus
Uudenmaan ELY-keskus
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Maakuntamuseo
Maanmittauslaitos
Liikennevirasto

Kuulutus Kärkölen kunnan virallinen ilmoitustaulu
Kärkölen kunnan internet-sivut
Hollolan Sanomat -lehti

Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 68
47/10.03.03/2024

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen päivittämistä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 27.3. - 13.5.2024 Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla. Kuulutus julkaistiin myös Hollolan Sanomat -lehdessä ja Kärkölen kunnan internet-sivuilla.

Rakennusjärjestyksen päivittämisestä saapui määräaikaan mennessä Kärkölen teknisen lautakunnan (23.4.2024 § 57) seuraava lausunto:

Rakennusjärjestyksen päivittäminen on tärkeää huomioiden tulevat muutokset lainsäädännössä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa jäi kuitenkin epäselväksi, mikä on rakennusjärjestyksen päivityksen aikataulu. Työn etenemisen seurannan helpottamiseksi toivottaisiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan lisättävän arvioitu aikataulu. Epäselväksi jäi myös se, miten osallisia ja asukkaita aiotaan osallistaa työn edetessä ja kuinka kuntalaisille tiedotetaan muutoksista. Vuorovaikutus on tärkeää, sillä kyseisten lakimuutosten osalta rakentaminen ja erilaisten lupien hakeminen saattaa muuttua oleellisesti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa olisi myös hyvä mainita, mihin erityisesti rakennusjärjestyksen muutokset vaikuttavat. Kaikki eivät ole perillä lakimuutosten laajuudesta ja osallisten voi olla hyvin vaikeaa arvioida päivityksen vaikuttavuutta, kun tällä hetkellä suunnitelmassa on

Ympäristölautakunta	§ 16	13.03.2024
Ympäristölautakunta	§ 68	11.12.2024

mainittu ainoastaan päivityksen vaikuttavan rakennusjärjestykseen uuden rakentamislain muutosten osalta, eikä siihen olla tekemässä muita suuria muutoksia.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ei ole ollenkaan mainintaa vaikutusten arvioinnista. Päivitystyön vaikutukset on tärkeää arvioida, jotta muutostyön konkreettiset vaikutukset ja se miten paljon Kärkölen kunnan rakennusjärjestystä oikeasti tulee muuttaa, on varmasti kaikilla tiedossa. Näin minimoidaan turhaan tehtyä työtä sekä saadaan rakennusjärjestys kerralla päivitettyä kuntoon, ettei päivitysvälin tarvitsisi olla näinkin tiheä.

Rakennusjärjestyksen päivittämisessä on huomioitava Rakentamislain (751/2023, RakL) lisäksi myös Alueidenkäyttölaki (752/2023) sekä Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023, RYTJ-laki), mikäli näitä ei ole jo huomioitu aiemman päivityksen yhteydessä. On myös syytä huomioida, tarvitseeko lakimuutosten yhteydessä tehdä muutoksia myös kunnan hallintosääntöön.

Rakennusjärjestystä tulisi pohtia myös mahdollistajana ja siitä näkökulmasta, että rakennusjärjestykseen liitettyllä määräyksellä voidaan välttää joskus laajojenkin asuntoalueiden kaavamuutoksia. Kunnassa on paljon vanhoja asemakaavoja, joita kaikkia ei ole järkevää lähteä päivittämään. Erityisesti rakennusjärjestys soveltuu ohjaamiseen silloin, kun ohjaamista voidaan ulottaa useille alueille kaavan muuttamisen sijaan, mutta myös silloin, kun kaava halutaan tehdä alkuperäistä määräystasoaan väljemmäksi. Rakennusjärjestystä päivittäessä tulisi tarkastella kunnan kaavoitustilanne ja pohtia, mitä muutoksia rakennusjärjestykseen voitaisiin tehdä ja mitä rakennusjärjestyksellä voitaisiin mahdollistaa rakentamisen osalta.

Rakennustarkastajan vastine teknisen lautakunnan lausuntoon:

Rakennusjärjestys uusitaan, koska maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu rakentamislaki ja osittain alueidenkäyttölaki. Rakennusjärjestys on tehty Kuntaliiton mallin mukaisesti, joka toimitettiin kunnille käytettäväksi 25.9.2024. Sitä ennen kaikki rakentamislain määräykset eivät olleet selvillä. Rakennusjärjestysluonnokseen on muutettu laissa tulleet muutokset ja muuten on pyritty pitämään rakennusjärjestyksen raja-arvot ennallaan. Teknisen lautakunnan lausunto 23.4.2024 on otettu valmistelussa huomioon.

Esittelijä

rakennustarkastaja Olli Vilén

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 16
§ 68

13.03.2024
11.12.2024

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot.

Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat -lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti seuraavilla muutoksilla:

Poistetaan § 14 Suunnittelutarvealueen määrittäminen.

Kohdan 7.1. Yleiset määräykset, ensimmäinen kappale muutetaan seuraavaan muotoon: Rakennettaessa epätasaiselle rakennuspaikalle rakennus tulee sijoittaa maaston olosuhteet huomioiden riittävän korkealle niin, että maaston leikkaukset ja täytöt minimoidaan.

Kohdan 16.1. Pysyvään asumiseen tarkoitettu asuinrakennuspaikka - talousrakennukset muutetaan enintään 150 M2.

Kohdan 16.3. Loma-asumisen rakennuspaikka ranta-alueella/Vapaa-ajan asuinrakennuspaikan rakennusoikeus muutetaan seuraavasti:

- vapaa-ajanasuinrakennus (1 kpl) 200 k-m2
- erillinen saunarakennus 30 k-m2
- erilliset talousrakennukset 30 k-m2 muutetaan muotoon erilliset muut rakennukset 100 k-m2
- poistetaan venevaja 40 k-m2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

Ote Kärkölen kunnan toimielimet
Hausjärven kunta, Hollolan kunta, Mäntsälän kunta,
Orimattilan kaupunki,
Hämeen ELY-keskus
Uudenmaan ELY-keskus
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Maakuntamuseo
Maanmittauslaitos
Väylävirasto
Kärkölen yrittäjät
Kärkölen maataloustuottajain yhdistys ry
kyläyhdistykset

Kuulutus Kärkölen kunnan virallinen ilmoitustaulu

Ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta

§ 16
§ 68

13.03.2024
11.12.2024

Kärkölen kunnan internet-sivut
Hollolan Sanomat -lehti

Liitteet

Liite1 Rakennusjärjestysluonnos 2024
Liite2 Rky- ja maakunnallisesti arvokkaat alueet 2023

Ympäristölautakunta

§ 69

11.12.2024

Kärkölen ympäristölautakunnan päätösvallan siirtäminen viranhaltijalle rakennusvalvonnan osaltaYmpäristölautakunta 11.12.2024 § 69
402/00.01.01/2024

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Voimassa olevan hallintosäännön § 23 mukaisesti rakennusvalvontaviranomainen voi siirtää laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle. Muutoksesta johtuen ympäristölautakunnan on päätettävä viranhaltijalle siirrettävästä päätösvallasta. Hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevaa asiaa ei kuitenkaan saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi.

Päätösvallan siirtämistä koskeva delegointimatriisi on liitteenä.

Päätösvallan siirtäminen säilyy pääpiirteissään ennallaan, sillä delegointimatriisin pohjana on ollut tällä hetkellä voimassa ollut delegointimatriisi.

Delegointimatriisiin on muutettu uuden rakentamislain mukaiset pykälät, jotka vastaavat aiempia valtuuksia.

Uusi delegointimatriisi tulee voimaan 01.01.2025 ja se korvaa aiemman päätösvallan siirtämistä koskevan delegointimatriisin.

Esittelijä

rakennustarkastaja Olli Vilén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan delegointimatriisin siten, että se tulee voimaan 1.1.2025 lähtien.

Päätös

Puheenjohtaja Toni Alander esitti, että palautetaan delegointimatriisi valmisteluun ja käsitellään se seuraavassa lautakunnan kokouksessa.

Ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti Toni Alanderin ehdotuksen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

rakennustarkastaja

Ympäristölautakunta

§ 69

11.12.2024

Liitteet

Liite3 Rakennusvalvonnan delegointimatriisin muutokset

Ympäristölautakunta

§ 70

11.12.2024

Kärkölen kunnan rakennusvalvontataksa 1.1.2025 alkaenYmpäristölautakunta 11.12.2024 § 70
401/02.05.00/2024

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Kärkölen kunnan rakennusvalvontaviranomaisen toiminnasta perittävistä maksuista määrätään taksassa.

Kärkölen kunnan rakennusvalvontaviranomaisen taksa on viimeksi hyväksytty Lahden kaupungin säädöskokoelmassa Lahden kaupungin ja Kärkölen kunnan taksaksi Rakennus- ja ympäristölautakunnassa 31.01.2017 § 1.

Hinnoittelun muutokseen vaikuttavat yleisen arvonlisäverokannan nosto ja yleisen kustannustason nousu. Hinnoittelua on korotettu noin 10 %. Taksan hinnat on pyritty kuitenkin pitämään maltillisena, vaikka viimeisestä päivityksestä on kulunut seitsemän vuotta.

Kuntaliitto on laatinut vuoden 2024 marraskuussa uudistetun taksamallin, jonka mukaan kunnan liitteenä oleva taksa on päivitetty.

Taksan hyväksymistä koskevassa päätöksessä on perusteltua määrätä, että taksa astuu voimaan muutoksenhausta huolimatta taksassa määrättyinä ajankohtana. Taksan voimaantuloajankohta on syytä määritellä selkeästi taksan hyväksymispäätöksessä ja taksassa. Taksassa tulee selkeyden vuoksi mainita myös, mitä taksaa sovelletaan niissä asioissa, jotka tulevat vireille ennen uuden rakentamislain voimaantuloa ja joihin sovelletaan myös muilta osin vanhaa lainsäädäntöä.

Voimassa olevan hallintosäännön § 76 mukaan kunnanhallitus päättää maksujen perusteista ja euromääristä.

Esittelijä

rakennustarkastaja Olli Vilén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää esittää liitteenä olevan rakennusvalvontataksan hyväksymistä kunnanhallitukselle siten, että taksa tulee voimaan 1.1.2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti seuraavilla muutoksilla:

Kohta 2.2.8 Aurinkopaneelientä (RakL 42.1 § 8 kohta)
Rakentamislupamaksu on rakentamistoimenpidettä kohden 1000 € ja lisäksi

Ympäristölautakunta

§ 70

11.12.2024

rakentamislupamaksu on aurinkovoimalayksikköä kohden 0,2 €/kVa.

Kohta 3.2 Puhtaan siirtymän sijoittamislupa (RakL 43 a, 46 a §)

Sijoittamislupamaksu on hanketta kohden 5000 €, kuitenkin jos kyseessä YVA-lain 3 §:ssa tarkoitettu hanke 25 200 €.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Liitteet

Liite4 Kärkölen kunnan rakennusvalvontataksa 1.1.2025 alkaen

Ympäristölautakunta

§ 71

11.12.2024

Ympäristölautakunnan kokoukset vuonna 2025Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 71
295/00.00.01/2024

Valmistelija

ympäristösihteeri johanna.sallmen@karkola.fi, puh. 044-770 2203

Toimielimet päättävät kunkin varsinaisten kokoustensa ajan ja paikan. Vuonna 2024 ympäristölautakunnan kokouspäivä oli pääsääntöisesti keskiviikko ja kokoukset alkoivat klo 18.00.

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunnan kokoukset vuonna 2025 pidetään pääsääntöisesti keskiviikkoisin alkaen klo 18.00.

Kokouspäivät ovat seuraavat:

22.1. ympäristölautakunnan toimialan käyttösuunnitelma 2024
12.3. tilinpäätös
16.4.
14.5. osavuosikatsaus I
12.6.
20.8. osavuosikatsaus II
15.10. talousarvio, osavuosikatsaus III
10.12.

Asioista riippuen kokousaikataulua voidaan joutua muuttamaan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

Eläinsuojan ilmoituspäätös, Juholan tilaYmpäristölautakunta 11.12.2024 § 72
283/11.01.01/2024

Valmistelija

ympäristösihteeri johanna.sallmen@karkola.fi puh. 044-770 2203.

Asia

Ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukainen ilmoituspäätös eläinsuojatoiminnasta.

Ilmoituksen tekijäEmmi-Leena Viitanen
y-tunnus 3352232-3**Ilmoituksen tekemisen peruste ja viranomaisen toimivalta**

Toiminta on ilmoitusvelvollista ympäristönsuojelulain 115 a §:n ja liitteen 4 kohdan 5 a) perusteella.

Ympäristönsuojelulain 115 a §:n 4 momentin mukaan kyseistä toimintaa koskevan ilmoituksen käsittele kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian vireilletulo

13.8.2024

Sijaintipaikka ja ympäristöJuholan tila sijaitsee Kärkölen kunnassa kiinteistöllä 316-406-7-43.
Käyntiosoite on Koukun-Juholan tie 33, 16600 Järvelä.
Toiminnanharjoittaja on omistajana kiinteistöllä.

Alueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa eikä toiminta sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella.

Lähin asuinkiinteistö on noin 90 metrin etäisyydellä toiminnasta.

Tiivistelmä toiminnasta

Kyse on jo olemassa olevasta toiminnasta, jossa lehmänmaidontuotanto vaihtuu vuohenlihan tuotantoon. Kilit tulevan vuohemaidontuotantotalta noin 2 viikon ikäisinä ja ne kasvatetaan teurasikään noin 8 kuukauden ikäisiksi. Kiljeä juotetaan kahden kuukauden ajan maitojuomajauheesta tehdyllä maitojuomalla.

Nykyinen parsinavetta remontoidaan vuohille sopivaksi siten, että navettaan tulee 270 eläinpaikkaa ja navetan yhteydessä olevaan nykyiseen

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

rehulatoon 60 eläinpaikkaa. Remontissa eläintilojen lattia puretaan ja veletaan uudestaan nykyisen lantakourun pohjan tasolle ja vesilinjat uusitaan ja lämpöeristetään.

Rehuladon puolella tarvittavat muutostyöt ovat pieniä, kuten vesilinjan veto ja väliaitojen pystyttäminen.

Kuivitus on olkeen perustuva kestokuivikepohja, josta johdetaan nesteitä nykyiseen virtsasäiliöön. Kuivikepohja tyhjennetään muutaman kerran vuodessa nykyisiin kuivalantoihin, joita on kaksi kappaletta. Muut jätevedet puhdistetaan nykyisessä panospuhdistamossa.

Tilan viljankuivaamo sijaitsee 9,2 km päässä tilakeskuksesta, ja lisäksi on etäpellot 100 km päässä tilakeskuksesta. Sivutilalla on oma kasvinviljelyyn käytettävä kalusto, mutta ei kuivaamoa eikä eläimiä.

Eläinsuojan yhteydessä on kaksi virtsasäiliötä, joista toiseen virtsa valuu omalla painollaan putkea pitkin navetasta, ja toiseen tulee ylläolevan kuivalantalan nesteet, sekä sadevedet kuivalantalan lattiassa olevasta ritilästä. Tilalla on kaksi kuivalantala. Säilörehu varastoidaan pyöröpaaleissa esikuivattuna ja sitä syntyy 130 t/a. Paalit avataan rehuladossa betonialustalla.

Kilejä laidunnetaan 3 kuukautta vuodessa. Lannan levitykseen käytettävää peltoalaa on yhteensä 47,21 ha, josta vuokrapeltoa on 7,80 ha. Pellolle levitetty kuivalanta mullataan mahdollisimman nopeasti. Lantaa ei luovuteta jatkokäsiteltäväksi muualle, eikä tilalla vastaanoteta muuta lantaa tai pakkaamattomia orgaanisia lannoitevalmisteita.

Tilalla on oma kaivo vedenhankintaa varten. Jätevedet, kuten muut mahdolliset pesuvedet ja sosiaalityötilojen WC-vedet johdetaan omaan panospuhdistamoon.

Tilalla on kaksi polttoainesäiliötä, joista tilalla sijaitseva on 1,97 m³ tilavuudeltaan ja toinen kuivurilla sijaitseva on 5 m³. Tilan säiliö on maanpäällinen yksivaippainen säiliö, jossa on betonialusta, katos ja laponestolaite ja sitä käytetään polttoaineen tankkaukseen. Kuivurilla sijaitseva on maanpäällinen kaksoisvaippasäiliö, jossa on katos, ja sitä käytetään viljan kuivaamiseen.

Muita öljytuotteita on tilalla enintään 800 litraa, ja säilytetään myyntipakkauksissaan betonilattiaisessa varastossa, missä ei ole viemärointia.

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

Rehunsäilöntäaineita säilytetään enintään 2000 litraa kuljetukseen käytetyissä IBS-pakkauksissa ulkona. Lannoitteita varastoidaan enintään 40 tonnia pressuilla peitettynä ulkona siirtolavojen päällä. Kasvinsuojeluaineita varastoidaan enintään 200 litraa myyntipakkauskissaan lukitussa varastossa, jossa ei ole viemärointiä. Pesuaineita varastoidaan 16 kg ja desinfiointiainetta 2,5 kg navetan toimistossa.

Maatilalle on laadittu pelastussuunnitelma, joka päivitetään tuotantosuunnan vaihtuessa. Öljysäiliöt tarkastutetaan määräajoin ja öljyvuotojen varalta tilalla on imeytykseen purua. Säilörehu- ja kuivikepaalit säilytetään muovissa ja muu rehu sisätiloissa. Lantavaraston rikkoutuessa ympäristöön levinnyt lanta kerätään traktorin kauhalla toiseen lantalaan ja lantala korjataan. Lannan varastointitilaa on tällä hetkellä reilusti yli laskennallisen tarpeen. Lisäksi tilalla on varauduttu eläintautiepidemioihin muun muassa vierailijoiden suojaruukkeiden ja eläinten eristämisiin sekä tulipaloihin, sähkökatkoihin sekä vesikaivon pumpun hajoamiseen.

Ilmoituksen käsittely

Ilmoituksesta on tiedotettu kuuluttamalla 25.9.-1.11.2024 Kärkölen kunnan sähköisellä ilmoitustaululla. Ilmoituksesta on annettu erikseen tieto tiedossa oleville asianosaisille 25.9.2024 lähetetyillä kirjeillä.

Lausunnot

Lausunto pyydettiin kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, jona toimii Päijät-Hämeen ympäristöterveys.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto 31.10.2024

Kärkölen kunnan ympäristölautakunta pyytää terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa eläinsuojan ilmoituksesta, joka koskee tilan Juhola 316-406-7-43, Koukun-Juholantie 33, 16600 Kärkölä, toiminnasta tehtyä ilmoitusta. Kyseessä on lypsykarjatila, jonka tuotantosuunta vaihtuu vuohenlihan tuotantoon keväällä 2025.

Tilalla sijaitsee nykyinen navettarakennus sekä rehulato, joka myös otetaan eläinsuojakäyttöön. Eläinpaikkoja tulee yhteensä 330 kilille, joista 270 sijoittuu nykyiseen navettaan ja 60 nykyiseen rehulatoon. Eläimet kasvatetaan kestokuivikepohjalla ja niitä laidunnetaan kolmen kuukauden ajan vuodessa. Lähimmät häiriintyvät asuinrakennukset sijaitsevat alle 100 metrin etäisyydellä eläinsuojasta ja lantavarastosta. Eläinsuojat, lannan varastointitilat ja lannan levitykseen käytettävät pellot eivät sijaitse pohjavesialueella eivätkä laiduntamiseen tai lannan levittämiseen

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

käytettävät pellot rajoitu vesistöön. Toiminnassa käytettävä vesi, mm. eläinten juomavesi, otetaan omasta kaivosta.

Terveysuojeluviranomaisen lausuntona totean, että toiminta sijaitsee maatalousvaltaisella alueella, eikä ilmoituspäätöksen antamiselle ole terveydensuojelullista estettä. Terveysuojelulla ei myöskään ole tiedossaan seikkoja, joiden perusteella olisi aiheutta epäillä tilan nykyiseen toimintaan liittyvää terveyshaittaa. Ilmoituspäätöstä tehdessään ympäristönsuojeluviranomaisen tulisi ottaa huomioon seuraavat seikat.

Eläinten hoito sekä eläinsuojan rakenteet ja olosuhteet tulee järjestää noudattaen voimassa olevaa eläinten hyvinvointilainsäädäntöä. Tilojen mitoituksessa ja järjestelyissä tulee erityisesti huomioida sarvellisten eläinten suuri määrä, ellei kilejä nupouteta mahdollisten puskuvaurioiden ennaltaehkäisemiseksi. Ilmoituspäätöksessä tulisi määritellä toiminnan suurin sallittu eläinmäärä toiminnan vaikutusten rajaamiseksi.

Ilmoituksen mukaan eläinsuojan välittömässä läheisyydessä ei sijaitse vesien- ja luonnonsuojelun kannalta häiriöille alttiita kohteita. Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa pohjavedelle eikä eläinsuojan tai lannan levitykseen käytettävien peltojen läheisyydessä mahdollisesti sijaitsevien talousvesikaivojen veden laadulle. Ilmoituspäätöksen lupaehdoissa tulisi antaa määräykset kuivikelannan levittämiseksi talousvesikaivojen ympärille jätettävän suojavyöhykkeen leveydestä, koska Kärkölen kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä ei ole tästä yleistä määräystä. Laiduntaminen tulee myös järjestää siten, ettei siitä aiheudu vaaraa talousvesikaivojen veden laadulle eikä pohjaveden pilaantumisen riskiä.

Lannan varastointilavuuden osalta tulee noudattaa ympäristönsuojelusäädösten vaatimuksia. Lantavarastojen rakenteiden tulee olla tiiviitä siten, että vuotoa taivalumia ympäristöön ei synny. Toimijan tulee seurata lantavaraston kuntoa vähintään vuosittaisen tyhjennyksen yhteydessä. Epäiltäessä vuotoa tulee ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin haitan minimoimiseksi.

Lähimmät häiriintyvät asuinrakennukset sijaitsevat melko lähellä eläinsuojaa. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta hajuhaittaa ympäristöön ja asutukselle. Hajuhaittaa aiheutuu eläintenpidon lisäksi myös lannan käsittelystä ja levittämisestä. Syntyviä hajuhaittoja tulee pyrkiä vähentämään käytettävissä olevilla keinoilla, esim. hajuhaittaa aiheuttavien työvaiheiden keston minimoimisella, levitysajankohdan valinnalla sekä lannan nopealla multaamisella levityksen jälkeen, jotka ilmoituksessakin on mainittu.

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

Toiminta tulee järjestää siten, että ympäristön roskaantumislta vältytään. Jätteiden käsittelystä tulee antaa riittävät lupamääräykset. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota pyöröpaaleista syntyvän muovijätteen asianmukaiseen käsittelyyn. Eläinperäisen sivutuotejätteen säilyttäminen ja hävittäminen tulee toteuttaa voimassa olevaa sivutuotelainsäädäntöä noudattaen. Kiinteistöllä tulee tarvittaessa toteuttaa aktiivista jyrtsijöiden torjuntaa, jotta hallitsemattomien jyrtsijäpopulaatioiden syntyminen välttytään.

Toimijan tulee olla selvillä toimialalla käytettävän tekniikan ja hyvien käytäntöjen kehityksestä ja soveltaa niitä toimintaansa mahdollisuuksien mukaan. Eläinten hyvinvoinnin sekä ympäristöön aiheutuvien terveyshaittojen kannalta merkityksellisiin häiriötilanteisiin, esim. pitkäkestoisiiin sähkökatkoihin tai kaivoveden saastumiseen, tulee pyrkiä varautumaan etukäteen. Eläintautien leviäminen vuohien pitopaikkaan tulee estää suunnittelemalla toiminta niin, että tartuntaketjut pystytään katkaisemaan.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei saapunut.

Vastine

Toiminnanharjoittajalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiselle. Vastinetta ei saatu määräaikaan mennessä.

Tarkastus

Eläinsuojalla pidettiin tarkastus 2.12.2024.

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta hyväksyy yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisen ilmoituksen koskien eläinsuojan toimintaa. Toimintaa tulee harjoittaa seuraavia määräyksiä noudattaen:

Määräykset

1. Toimintaa on harjoitettava ilmoituksessa ja tässä päätöksessä esitetyn mukaisesti. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) esitettyjä vaatimuksia.
2. Eläinsuojiiin saa sijoittaa kerralla enintään ilmoituksen mukaiset eläinmäärät: 330 kiliä (0-12 kk). Eläinmäärää ja ikäjakaumaa voidaan muuttaa sillä edellytyksellä, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä ilmoituksessa esitetyn eläinmäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia. Toiminnassa tulee noudattaa voimassa olevaa eläinten hyvinvointilainsäädäntöä ja tilojen

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

mitoituksessa ja järjestelyissä tulee huomioida erityisesti sarvellisten eläinten suuri määrä.

3. Tilalla tulee olla käytössä lannanvarastointitilaa 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Vaadittava lantalatilavuus vuodessa ilmoituksen mukaisella eläinmäärällä on 429 m³. Lantavarastot on tyhjennettävä vähintään vuosittain ja samalla niiden kunto on tarkistettava. Havaitut vauriot on korjattava viipymättä.

Eläinsuojien ja lantaloiden rakenteiden on oltava sellaisia, että lannan ja lantavesien pääsy pinta- ja pohjavesiin estetään. Lantaloiden rakenteet tule olla tiivitä siten, että vuotoa tai valumia ympäristöön ei synny.

4. Toiminnanharjoittajalla on oltava käytettävissään riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltoa eläinmäärään ja lannan ravinnesisältöön nähden, mikä on ilmoituksen mukaisella eläinmäärällä noin 47,1 ha. Vuokrapelloista on oltava ajantasaiset vuokrasopimukset.

Lannan levityksessä on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisen olevien päästöjen rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta 1250/2014. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää maaston korkeussuhteista, maalajista ja kaivon rakenteesta riippuen 30-100 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. Myös laidunnuksessa tulee käyttää samoja suojaetäisyyksiä.

Lannan levitystä tulee välttää yleisinä juhla- ja pyhäpäivinä. Lannan varastoinnin, käsittelyn ja levityksen tulee tapahtua siten, ettei lantaa joudu hallitsemattomasti ympäristöön ja ettei naapureille aiheuteta kohtuutonta räsitusta (esim. kohtuuton hajuhaitta). Syntyviä hajuhaittoja tulee pyrkiä vähentämään käytettävissä olevilla keinoilla, esim. haittaa aiheuttavien työvaiheiden keston minimoimisella, levitysjankohdan valinnalla sekä lannan nopealla multaamisella levityksen jälkeen.

5. Polttonestesäiliöiden tulee olla kaksoisvaipallisia tai ne tulee sijoittaa tiiviiseen valuma-altaaseen (tilavuudeltaan vähintään 110 % suurimman altaaseen sijoitetun säiliön tilavuudesta) ja katoksen alle tai muutoin siten, että sadeveden pääsy valuma-altaaseen on estetty. Säiliöissä tulee olla tyyppikilvet, laponesto ja ylitäytönestimet. Säiliöiden täyttöyhteyden tai varstointitilan tulee olla lukittavissa.

Polttonestesäiliöt tulee tarkistuttaa viimeistään 10 vuoden kuluttua niiden käyttöönotosta ja tämän jälkeen kuntoluokituksen mukaisesti, enintään 10 vuoden välein. Tarkastuspöytäkirjat tulee säilyttää ja esittää pyydettäessä valvontaviranomaiselle.

Polttoaineiden tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta saatavilla mahdollisten polttoainevuotojen varalle. Tankkauksen ja säiliöiden täytön yhteydessä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta ja mahdollisesti syntyvät roiskeet on puhdistettava viipymättä. Polttonestesäiliöiden ympäristö tulee pitää siistinä palavasta materiaalista. Polttoaineiden varastointi ei saa aiheuttaa maaperän, pohjaveden tai vesistön pilaantumisen vaaraa.

6. Kemikaalit tulee varastoida kullekin kemikaalille osoitetun käyttöturvallisuusohjeen mukaisesti, katetussa, lukittavassa tilassa ja tiiviillä alustalla siten, että mahdolliset vuodot on mahdollista kerätä talteen. Kemikaalien varastoinnista ja käsittelystä ei saa aiheutua terveydellistä haittaa, maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa tai muuta haittaa ympäristölle. Kemikaalien pääsy viemäriin tulee estää. Kemikaalipakkausten tulee olla asianmukaisesti merkittyjä.
7. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on varastoitava ja käsiteltävä niin, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Hyötykäyttöön kelpaamattomat jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaavalle vastaanottajalle vähintään kerran vuodessa. Vaaralliset jätteet tulee varastoida erillään toisistaan ja muista jätteistä, asianmukaisesti merkittynä niin, ettei niistä aiheudu maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa.

8. Kuolleet eläimet on säilytettävä tiivispohjaisella alustalla ja tarkoitukseen soveltuvassa paikassa niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa tai muutakaan haittaa ympäristölle.
9. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tilan oloihin ja toimintaympäristöön soveltuvan parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoon. Lisäksi tulee pyrkiä varautumaan eläinten hyvinvoinnin ja ympäristöön aiheutuvien haittojen kannalta merkityksellisiin häiriötilanteisiin etukäteen.

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

10. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta. Kirjanpidosta on selvittävä vähintäänkin seuraavat tiedot:

- eläinten määrä
- toiminnassa muodostuva lannan määrä (m³/vuosi)
- lannan levitykseen käytetyt peltoalat ja lannan peltolevityksen ajankohdat
- muutokset lannan levitykseen käytettävissä olevasta peltoalasta ja sopimuksista sekä tiedot mahdollisista lannan luovutus- ja vastaanottosopimuksista
- tiedot kuolleiden eläinten määristä ja toimituspaikoista
- tiedot häiriötilanteista ja muista ympäristön kannalta poikkeuksellisista tilanteista

Kirjanpito on säilytettävä vähintään viisi vuotta. Kirjanpito on toimitettava Kärkölen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

11. Mahdollisista ympäristöön vaikuttavista häiriötilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on ilmoitettava viipymättä Kärkölen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömästi asiamukaisiin toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi ja vahingon torjumiseksi.

12. Toiminnan olennaisista muutoksista, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin valvovalle viranomaiselle.

Päätöksen perustelut

Toimittaessa ilmoituksen ja tämän päätöksen mukaisesti eläinsuojan toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen estämiseksi.

Toiminnasta ei aiheudu ennalta arvioiden annetut määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, maaperän, pohja- tai pintavesien pilaantumisen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden heikentymistä, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annettussa laissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta tai ympäristönsuojelulain 5 § 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja seurauksia tai niiden vaaraa.

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jossa eläinsuojan tuotantosuunta muuttuu. Päätöksen määräyksissä on otettu huomioon terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa mainitut seikat.

Määräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1: Määräyksellä on tarkoitus selventää ja korostaa eläinsuoja-asetuksen (138/2019) merkitystä eläinsuojan toiminnassa ja ympäristövaikutusten hallinnassa. Eläinsuoja-asetusta sovelletaan sellaisten eläinsuojien rakentamiseen, laajentamiseen ja toimintaa, joista on ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n nojalla tehtävä ilmoitus. (YSL 52 §)

Määräys 2: Ilmoitus on hyväksytty ilmoitetun enimmäiseläinmäärän mukaisesti. Eläinmäärä on rajattu toiminnan vaikutusten rajoittamiseksi. Eläinten ikäjakauman muutokset on kuitenkin sallittu tietyissä rajoissa, jotta hetkelliset muutokset eivät vaatisi aina uutta ilmoitusmenettelyä. Tarkennus eläinten hyvinvointilainsäädännöstä on mainittu eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi, ja määräys on terveydensuojeluviranomaisen lausunnon mukainen. (YSL 52 §)

Määräys 3: Määräys perustuu nitraattiasetuksen 5 §:ssä ja liitteessä 1 annettuihin vaatimuksiin lantalatilavuudesta. Lisäksi nitraattiasetuksessa on asetettu määräykset lannan varastoinnista ja lantalan rakenteellisista vaatimuksista. Lantaloiden kunnon tarkastukset ovat tarpeen päästöjen ennaltaehkäisyn kannalta. (YSL 52 §, Vna 1250/2014 5, 7 §)

Määräys 4: Lannan levitykseen tarvittava peltoala on määritelty eläinsuoja-asetuksen liitteessä 2. Lannan levitystä koskevat määräykset ovat nitraattiasetuksessa. Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnasta ei saa aiheutua terveyshaittaa eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. (YSL 52 §, Vna 138/2019, NaapL 17 §)

Määräys 5 ja 6: Polttonesteiden ja kemikaalien käsittelyä ja varastointia koskevilla vaatimuksilla pyritään ehkäisemään maaperän, pohja- ja pintavesien pilaantumista, muuta ympäristön pilaantumista ja terveyshaittoja sekä parantamaan paloturvallisuutta. Määräyksessä asetetut vaatimukset pohjautuvat soveltuvilta osin Ympäristöministeriön julkaisuun Maatilojen kemikaalien käsittely ja varastointi (2021). (YSL 52, 66 §)

Määräys 7: Jätteiden käsittelyä koskevat vaatimukset on annettu asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi, jätteistä aiheutuvan roskaantumisen ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä jätteiden hyötykäyttöön päättämisen edistämiseksi. (YSL 52, 58, 66 §, JL 13, 15, 28, 29 §).

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

Määräys 8: Eläinsuoja-asetuksessa on vaatimukset kuolleiden eläinten varastointiin niin, että varastoinnista ei aiheudu haittaa ympäristölle. Määräyksellä on tarkennettu tätä asetuksen kohtaa. (Vna 138/2019)

Määräys 9: Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen takia seurattava parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä. Häiriötilanteisiin tulee varautua, jotta niiden vaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi. (YSL 6, 8, 52 §)

Määräys 10 ja 11: Kirjanpitoa ja raportointia koskeva määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta ja sen tarkoituksena on myös varmistaa ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja ympäristönsuojelulain mukaisen selvilläolovelvollisuuden täytyminen toiminnassa pitkäkestoisesti. (YSL 62 §, Vna 138/2019 9 §)

Määräys 12: Määräys on tarpeen valvonnan kannalta. Toiminnan lopettamiseen tai pitkäaikaiseen keskeyttämiseen liittyen voi olla tarpeen antaa erillisiä määräyksiä, joilla voidaan varmistaa riittävä ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen myös lopettamistoimien osalta. Toiminnan muuttuessa on tarpeen selvittää, lisääntyvätkö mahdolliset ympäristövaikutukset niin oleellisesti, että toiminnanharjoittajan tulisi tehdä uusi ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukainen ilmoitus tai hakea ympäristölupaa. (YSL 29, 89, 115 a, 170 §)

Päätöksen voimassaolo

Tämä ilmoituspäätös on voimassa toistaiseksi. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta. (YSL 115 d §)

Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on haettava ympäristölupa tai tehtävä ympäristönsuojelulain yleisen ilmoitusmenettelyn mukainen ilmoitus. (YSL 29, 87 §)

Lupamääräysten ja valtioneuvoston asetuksen suhde

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan tai 115 d §:ssä tarkoitetun ilmoituspäätöksen määräystä anarampia säännöksiä tai näistä poikkeavia säännöksiä luvan tai ilmoituspäätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan ilmoituspäätöksen estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Kärkölen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (1.4.2020) mukaisesti YSL 115 a §:n mukaisen yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisen

Ympäristölautakunta

§ 72

11.12.2024

eläinsuojan, joka on tarkoitettu vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, maksu on 1161 €.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5, 6-8, 11, 14-17, 20, 42-44, 52, 53, 58, 62, 66, 70, 115, 170, 172, 205 §:t ja liite 4.

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 11-15 a §:t
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) nk. eläinsuoja-asetus

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) nk. nitraattiasetus

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15-17, 28, 29, 72, 73 ja 122 §:t

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Lahden seudun jätehuoltomääräykset, voimassa 1.7.2024 alkaen

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Päätös

Ympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä päätösehdotuksen seuraavalla muutoksella:

Määräykset/kohta 4. toinen kappale muutetaan muotoon:

Lannan levityksessä on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisen olevien päästöjen rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta 1250/2014. Talusveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille tulee jättää 30 metrin levyinen suojavyöhyke käsittelemättä kotieläinten lannalla. Laiduntaminen tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu vaaraa talusvesikaivojen veden laadulle eikä pohjaveden pilaantumisen riskiä.

Muutoksenhaku

hallintovalitus, Vaasan hallinto-oikeus

Jakelu

ilmoituksen tekijä, terveydensuojeluviranomainen

Tiedoksi

Kuulutus: kunnan internetsivu

Tieto päätöksestä: ilmoituksesta erikseen kuullut

Liitteet

Liite5 Eläinsuojailmoitus Juholan tila

Liite6 Liite 1 Sijaintikartta

Liite7 Liite 11 6045a eläinsuojataulukot

Ympäristölautakunta

§ 73

11.12.2024

Lausuntopyyntö Järvelän jätevedenpuhdistamon toiminnan muuttaminenYmpäristölautakunta 11.12.2024 § 73
15/14.05.00/2024

Valmistelija

ympäristösihteeri johanna.sallmen@karkola.fi puh. 044-770 2203.

Aluehallintovirastolta on saapunut 17.10.2024 lausuntopyyntö Järvelän jätevedenpuhdistamon toiminnan muuttamisesta kunnan ympäristösuojeluviranomaiselle.

Kärkölen kunta hakee muutosta Järvelän jätevedenpuhdistamon toistaiseksi voimassa olevaan ympäristölupaan 96/2010/2. Luvan mukaisesti jätevedenpuhdistamolla on käsitelty Kärkölen kunnan alueella viemäriverkostoon johdetut jätevedet mukaan lukien alueen teollisuusjätevedet. Puhdistamolla käsitelty jätevesi sekä vikatilanteissa myös käsittelemätön jätevesi on johdettu puhdistamon pohjoispuolella sijaitsevalle imeytyskentälle, josta vesi purkaa edelleen Tohinojan ja Teuronjoen suuntaan.

Jätevedenpuhdistamon toiminta luvan mukaisessa muodossaan on päättymässä, kun jätevedet johdetaan vuonna 2024 valmistuvalla siirtoviemärillä käsiteltäviksi Lahti Aqua Oy:n Ali-Juhakkalan puhdistamolle. Siirtoviemärin valmistumisen myötä nykyinen jätevedenpuhdistamorakennus jää pois käytöstä ja kiinteistölle toteutetaan uusi esikäsitteilyrakennus, jossa sijaitsee hiekanerotuksen ja välppäyksen lisäksi myös sakokaivo- ja umpisäiliölietteiden vastaanottoasema. Esikäsitteilystä jätevedestä voidaan myös kerätä näytteenomiella näytteitä jäteveden laadun määrittämiseksi. Lisäksi kiinteistölle toteutetaan tasausallas- ja pumppaamorakennus, johon sijoitetaan myös sakokaivolieteeallas. Esikäsitteilystä jätevesi johdetaan 600 m³ tasausaltaaseen, josta se pumpataan siirtoviemäriin lahteen johdettavaksi.

Pumppaamolta voidaan johtaa siirtoviemäriin 100 m³/h. Nykyisen puhdistamon purkuputki ja imeytyskenttärakenne jätetään käyttöön sellaisia poikkeustilanteita varten, jolloin tulovirtaama ylittää siirtoviemärin ja tasausaltaan kapasiteetin. Näissä tilanteissa kapasiteetin ylittävät jätevedet voidaan johtaa nykyistä purkuputkea pitkin hallitusti imeytyskentälle. Ylivuotoa joudutaan mahdollisesti käyttämään lähinnä tilanteissa, joissa jäteveden joukossa on runsaasti vuotovesiä. Jätevesi on tällöin normaalitilannetta laimeampaa. Tasausaltaaseen ja siirtoviemäriin johdettavien vesien määrää mitataan, joten mahdollinen ylivuotoon menevän jäteveden määrää pystytään seuraamaan.

Ympäristölautakunta

§ 73

11.12.2024

Siirtoviemärin valmistuttua nykyiset puhdistamoaltaat tyhjennetään ja jätevedenpuhdistamon rakenteet, putkistot, altaat ja laitteet puretaan yhden metrin syvyyteen maanpinnasta. Tätä syvemmillä olevat pääasiassa betoniset rakenteet jätetään paikalleen. Purun jälkeen tontti tasataan kaivetuilta osin ympäristön tasoon maatäytöllä. Purkujätteet lajitellaan ja hyötykäytetään mahdollisuuksien mukaan. Jäljellä olevat pienet määrät jätevedenpuhdistamokäytössä olleita kemikaaleja hävitetään asianmukaisesti.

Toimintansa nyt lopettavan jätevedenpuhdistamon vaikutuksia vesistöön on seurattu puhdistamon vaikutustarkkailussa ja vaikutuksia kala- ja rapukantoihin yhteistarkkailussa yhdessä Hämeenkosken kunnan jätevedenpuhdistamon kanssa. Näiden ohella jätevedenpuhdistamon toiminnan merkittävimmät ympäristöriskit aiheutuvat maaperään puhdistamoalueella sekä alueella, jonne käsitelty jätevesi on johdettu. Hakemukseen sisältyvän imeytyskentän alueen maaperätutkimuksen mukaan imeytyskentän maaperän ja sedimentin haitta-aineet ovat pidättyneet hyvin sedimenttikerrokseen, eivätkä kulkeutuneet siitä syvyyss- tai leveyssuunnassa. Tehtyjen tutkimusten ja riskinarvion perusteella imeytyskentän alueella ei todettu kunnostustarvetta. Puhdistamoalueen osalta maaperän mahdollista pilaantuneisuutta tutkitaan ja kunnostustarve arvioidaan purkutöiden yhteydessä.

Kärkölen kunta esittää, että jatkossa toimintaa tarkkailtaisiin ylijuoksujen aikana siten, että ylijuoksuun johdettavasta jätevedestä kerättäisiin vuorokauden kokoomanäyte kerran viikossa ylivuodon ollessa käynnissä. Jos ylijuoksutilanne pitkittyy viikon mittaiseksi, kerättäisiin ylivuodon vesitövaikutusten arvioimiseksi näytteet tarkkailupaikoilla Teuronjoki 14.7, Tohinoja 1.1, Teuronjoki 13.5, Teuronjoki 10.0 ja Teuronjoki 8.3 kerran vuodessa maaliskuussa. Tarkkailukertojen tulosten yhteydessä kuvataan ylijuoksutilanteen vesimäärä ja vedenlaatu. Ylijuoksuista tehdään vuosittain yhteenveto, jossa esitetään tehtyjen tutkimusten tulokset, ylijuoksuun menneen veden määrä ja kuormitus imeytysjastoon. Vuosiyhteenvedoissa seurataan imeytysjastoon johdetun kuormituksen kehittymistä ja tarkastellaan toimenpiteitä vuotovesien (ja ylijuoksujen) vähentämiseksi.

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan seuraavaa:

Ympäristölautakunta katsoo, että Järvelän jätevedenpuhdistamon toiminta voidaan lopettaa suunnitelmien mukaisesti. Toiminnan tarkkailua tulee

Ympäristölautakunta

§ 73

11.12.2024

jatkaa jatkossa esitetyn mukaisesti ylijouksujen aikana. Vuosiyhteenvedot tulisi edelleen toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tiedoksi.

Ympäristölautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta tarkasti päätöksen kokouksessa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Liitteet

- Liite8 Kärkölen jätevedenpuhdistamon purkamissuunnitelma
- Liite9 Kärkölen jätevedenpuhdistamon purkukartoitusraportti
- Liite10 Kärkölen jätevedenpuhdistamon toiminnan lopettamisen suunnitelma
- Liite11 Kärkölen jätevedenpuhdistamo, AHA-kartoitusraportti liitteineen
- Liite12 Kärkölen jätevedenpuhdistamo MARA, purettavien rakenteiden hyötykäyttökelpoisuuslausunto
- Liite13 Lausunto HAMELY/307/2016, Kärkölen jätevedenpuhdistamon toiminnan lopettaminen

Ympäristölautakunta

§ 74

11.12.2024

Ympäristöluvan muutostarpeen arviointi, Järvelän ampumarataYmpäristölautakunta 11.12.2024 § 74
385/11.01.00/2024

Valmistelija

ympäristösihteeri johanna.sallmen@karkola.fi puh. 044-770 2203.

Kärkölen ympäristölautakunta on myöntänyt Järvelän ampumaradalle ympäristöluvan 28.5.2008 (28.5.2008 § 26). Viimeisimpänä ympäristöluvasta on tehty päätös ympäristölupamääräysten tarkastamishakemuksesta 12.2.2014 § 9. Ympäristölupa koskee ulkona sijaitsevaa ampumarataa, missä toiminnanharjoittajina on Kärkölen Kisa-Veikot ry ja Kärkölen Riistamiehet ry.

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta (423/2015) tuli voimaan 1.5.2015 ja ennen lain voimaantuloa annetussa ympäristölupapäätöksessä määrätty lupamääräysten tarkistamista koskeva velvoite raukesi. Luvassa määrätty hakemuksen jättöpäivä oli 31.12.2023.

Valvontaviranomaisen on säännöllisessä valvonnassa arvioitava tällaisen luvan ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen muuttamisen tarve viimeistään vuoden kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin luvan tarkistamista koskeva hakemus oli määrä jättää lupaviranomaiselle.

Lupaviranomaisen on muutettava lupaa, jos:

1. toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta;
2. toiminnasta voi aiheutua tässä laissa kielletty seuraus;
3. parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia;
4. toiminnan ulkopuoliset olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet ja luvan muuttaminen on tämän vuoksi tarpeen;
5. luvan muuttaminen on tarpeen luvan myöntämisen jälkeen laissa, valtioneuvoston asetuksessa tai Euroopan unionin säädöksessä annettun sitovan ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan yksilöidyn vaatimuksen täyttämiseksi.

Ympäristösihteeri on pitänyt tarkastuksen 14.11.2024. Tarkastuksella todettiin muun muassa, että toiminta on pysynyt samanlaisena,

Ympäristölautakunta

§ 74

11.12.2024

laukauskäärät eivät pääasiassa ole kasvaneet ja luvassa määritellyt suojaustoimet ovat edelleen kunnossa ja luvanmukaiset. Toiminnanharjoittajat ovat todenneet, ettei luvan muuttamiselle olisi tarvetta.

Voimassa olevaan lupaan mahdollisia muutostarpeita olisi se, että lupa on myönnetty ennen nykyisen ympäristönsuojelulain voimaantuloa. Tästä syystä lupamääräyksiin voisi tehdä päivityksiä, mutta pääpiirteissään lupa täyttää edelleen ympäristönsuojelulain vaatimukset. Lisäksi tarkastuksen jälkeen on todettu yhdessä Riistamiehet ry:n kanssa, että edellisvuoden laukauskäärät kivääriradoilla ovat olleet suuremmat kuin, mitä luvassa on määrätty. Luvan mukaiset laukauskäärät kivääriradoilla ovat noin 1500 laukausta, kun edellisvuoden laukauskäärät olivat noin 4500 laukausta.

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta arvioi, että voimassa olevan luvan muuttamisen ei ole tarvetta ympäristönsuojelulain 89 §:ssä mainittujen kohtien perusteella.

Kuitenkin mikäli kivääriratojen laukauskäärät nousevat pysyvästi merkittävästi luvan mukaisesta määrästä, tulisi toiminnanharjoittajan hakea luvan muuttamista. Samalla päivitettäisiin lupa nykyisen ympäristönsuojelulain mukaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

toiminnanharjoittajat, Hämeen ELY-keskus

Ympäristölautakunta

§ 75

11.12.2024

Ilmoitusasiat

Ympäristölautakunta 11.12.2024 § 75

Valmistelija

ympäristösihteeri johanna.sallmen@karkola.fi puh. 044-770 2203.

12.10.– 5.12.2024 välillä saapuneet tiedoksi tulleet asiakirjat ovat jäsenten tutustuttavissa sähköisessä kokouksessa

Tiedostot/Ilmoitusasiat/[Kokous 11.12.2024](#)

- Koskisen Oyj, maaperän In situ-kunnostuksen pohjavesitarkkailu, syksy 2024
- Koskisen Oyj, Mäntsäläntien alueen tukkilajittelukentä hulevesijärjestelmän rakentamisen laadunvalvonnan loppuraportti
- Auma-ilmoitus 2 kpl
- Järvelän jätevedenpuhdistamon velvoitetarkkailu, lokakuu 2024 ja vesistö tarkkailu, marraskuu 2024
- Lahden seudun jätehuoltomääräykset 1.1.2025
- Kuulutus aurinkopaneelientän lupahakemuksesta ja yleisötilaisuudesta

Esittelijä

ympäristösihteeri Johanna Sallmén

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee saapuneet ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 64, § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70, § 71, § 73, § 74, § 75

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 72

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Muutosta annettuun päätökseen saa hakea:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kuulutus päätöksestä julkaistaan Kärkölän kunnan internet-sivuilla ja tiedoksisaannin päätöksestä katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisusta. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
puhelin: 029 56 42780
faksi: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika: klo 8–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa on mahdollista asioida sähköisesti asiointipalvelussa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta käsittelystä tuomioistuimessa voidaan periä maksu [tuomioistuinmaksulaki](#) (Finlex). Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).